

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Marcina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XV.

V Ljubljani, v četrtek, dne 25. avgusta 1932.

Štev. 97.

Po mariborskem shodu

Tretji mejnik v zgodovini slovenskega trgovstva je bil zadnji mariborski shod, ki je tako po udeležbi trgovcev, ko tudi vsled izčrpane temeljitosti obeh glavnih referatov ter govora ministra Mohoriča, postal III. vseslovenski trgovski shod.

Prvi mejnik je bil položen pred petindvajsetimi leti na I. vseslovenskem trgovskem shodu v Ljubljani. S tem shodom je bila zaključena doba zbiranja sil, s prvim vseslovenskim trgovskim shodom se je predstavilo slovensko trgovstvo javnosti kot zaključena organizirana celota, ki ima svoj program in ki hoče ta program v javnosti tudi uveljaviti. Skoraj v zadnji uri se je vršil ta shod, ker že leto dni kesneje so nastopili septemberski dogodki in s svojim klicem: Svoj k svojim! postavili slovensko trgovstvo pred najtežjo preizkušnjo. Kajti kljub še tako velikemu nacionalnemu navdušenju, kljub še tako splošni zahtevi po gospodarski osamosvojitvi, bi ta potreben klic žalostno zamrl, če ne bi bil slovenski trgovec že tako konkurenčen sposoben, da je mogel ta klic tudi uveljaviti. Pričetki slovenske gospodarske emancipacije so v I. vseslovenskem trgovskem shodu, ki zato ni bil mejnik samo za slovensko trgovstvo, temveč za vse slovensko narodno gospodarstvo.

Dvanaest let kasneje, v hrupnih in zbeganih popreobratnih časih, je z II. vseslovenskim trgovskim shodom dobilo slovensko trgovstvo svoj drugi mejnik. Kakšen silen napredek v teh dvanajstih letih! Pred dvanajstimi leti komaj dovršena organizacija slovenskega trgovstva je sedaj že na znotraj in na zunaj čisto izgrajeno organizacijsko telo. Pred dvanajstimi leti je slovensko trgovstvo komaj imelo na vsakem področju trgovine svojega zastopnika, sedaj pa obvlada že popolnoma cela področja. In temu materialnemu napredku odgovarja tudi duhovni napredek slovenskega trgovstva, ki si je priborilo že skoraj vodilno vlogo v slovenskem gospodarstvu. Ta silni idejni razmah se je najjasneje pokazal v resolucijah shoda. Ko je kaos obvladal vse naše politično življenje, je zadonela z II. vseslovenskega trgovskega shoda jasna in zavestna beseda, ki je brez cinganja pokazala pot, ki vodi ne samo h gospodarskemu napredku, temveč tudi k sanaciji splošnih političnih razmer. Praktičen program za življenje, ki ga je Jugoslavija takrat najbolj potrebovala, je dal II. vseslovenski trgovski shod in zato tudi ta shod ni bil mejnik le za slovensko trgovstvo, temveč za vse naše javno življenje. Bil je to mejnik, ki je zaključil dobo blodenj, ki je otvoril vrata za splošno iztrenjenje in za ustvarjajoče gospodarsko delo.

Trinajst let pozneje, III. vseslovenski trgovski shod in tretji mejnik. Slovenska trgovina s svoje strani je gospodarsko osamosvojitve naroda dovršila in je pripravljena, da pomaga, da se ta osamosvojitve izvrši na vseh poljih in zato na III. shodu slovenski trgovci ne podajajo samo zahtev slovenske trgovine, temveč vsega slovenskega gospodarstva. Tako se je okrepila v teh trinajstih letih moč slovenskih trgovskih organizacij, da mora že zahtevati slovensko trgovstvo neodločujoč vpliv v javnem življenju. In ta napredek je na shodu tudi vidno poudarjen s prisotnostjo trgovskega ministra, ki je mož slovenskega gospodarstva in še posebej slovenskega trgovstva. III. vseslovenski trgovski shod ni več samo društveno zborovanje slovenskih trgovcev, temveč že javna zadeva slovenskega gospodarstva. Dozorel je čas, ko pripada slovenskemu trgovstvu tudi že parlamentarno delo.

Trije mejniki, tri etape neumornega, vztrajnega in uspešnega dela ter vztrajnih in zmagovitih bojev. Skoraj z golimi rokami so pričeli slovenski trgovci te boje, ker pa so bili solidarni in složni, zato so kljub vsem težkočam uspeli v tej meri, da je

bil že prvi shod zmaga in mejnik. In kar je najvažnejše! Slovenski trgovci so vedno znali ohraniti v svojih vrstah kontinuiteto, da ni nikdar nastopala stara garda za sebe in mladina za sebe. Vedno je stara garda skrbela za vzgojo naraščaja, vedno je stara garda pravočasno poskrbela za svoje naslednike. Vsled te lepe kontinuitete tudi ni noben mejnik nikdar pomenil prekinitve dela, temveč vedno le poudarjanje še močnejšega napredovanja v začetni smeri.

In III. vseslovenski trgovski shod v Mariboru je bil v tem pogledu še zlasti razveseljiv dokaz te najlepše tradicije slovenskega trgovstva. Udeležili so se ga trgovci one krepke stare garde, ko g. Fürsager, ki je pričela ves boj in orala ledino, udeležili so se ga pa tudi oni, ki so polagali drugi mejnik in ki so pred nekaj dnevi prosla-

vili delo slovenskega trgovstva s 3. mejnikom. Udeležil se ga pa je tudi trgovski podmladek, ki bo nastopil šele na prihodnjem sestanku. In mala Vikica Osetova, ki je s šopkom in lepim nagovorom pozdravila ministra Mohoriča v imenu trgovskega podmladka, je s svojim nastopom tudi javno manifestirala, da so vse generacije slovenskega trgovstva složne, da nadaljuje mlajša svoje delo tam, kjer ga je starejša nehala. V tej slogi, v tem dopolnjevanju dela, v tem skladnem ustvarjanju tradicije slovenskega trgovstva pa je največje jamstvo za nadaljni uspeh slovenskega gospodarstva.

Zato pa tudi vemo, da bo sledil 3. mejniku še ponosnejši četrty in temu cilju bodi tudi po mariborskem shodu posvečeno naše delo.

Še o povišanju cene sladkorja!

(Dopis iz mariborskih trgovskih krogov.)

Ljubljanski in mariborski detaljisti so ob povišanju trošarine in davka na poslovni promet določili ceno za sladkor v kristalu na 15 Din, v kockah na Din 16-50 in za mleti sladkor na 17 Din. Ta določitev cene je dala konzumentom povod za kritiko, ki ni bila do cela upravičena, odnosno utemeljena.

V tej kritiki so konzumenti enostransko izrabili okolnosti, ki njim prija, pustili so pa popolnoma z vidika dejstva, ki govore za trgovce. Tako kritiki do cela prezroč doplačilo trošarine na zaloge, katere smo imeli trgovci ob povišanju trošarine. Zaloge nam je finančna kontrola popisala in plačati bomo morali na nje razliko, ki pa ne znaša samo 75 par ali 60 par na kg, ampak dvojno, to je Din 1-50 in Din 1-25. Zakon sicer pravi, da morajo polovico poviška trošarine nositi tovarne, toda to določilo se nanaša samo na sladkor, ki ga odhajajo tovarne v promet, ne pa tudi na zaloge, pri katerih mora trgovec nositi celo razliko. Kritika, ki preze to važno dejstvo, gotovo ni objektivna, da jo ne imenujemo celo drugače. Lahko je kritizirati, težje pa delati posebno v sedanjih za trgovino kritičnih časih, ko se konkurenca konzumov vedno bolj uveljavlja. Lahko je konzumom v cenah za sladkor konkurirati z legalno trgovino, ko uživajo konzumi davčno prostost ne le za pridobitino temveč tudi za davek na poslovni promet, ki

pride jako tehtno v poštev. Saj znaša ta davek pri sladkorju celih 7%.

Davčne ugodnosti konzumov so v naši državi poglavje za sebe. To čutimo posebno mi v Mariboru, kjer imamo izredno močno nabavljalo zadrugo, ki istotako uživa izdatne ugodnosti. Po ustavi smo pred zakonom vsi državljani enaki in bi torej nihče pred drugim ne smel imeti prednosti in ugodnosti. Ako moramo biti pred zakonom vsi državljani enaki, tudi ni prav, da naj legitimna trgovina plačuje težke davke, konzumi pa ne. Večkrat sem že premišljeval, kako je to mogoče, pa ne morem priti stvari do jedra. Po mojem mnenju, ali po ustavi nismo vsi državljani enaki pred zakoni, ali pa uživajo konzumi protustavno zakonite davčne ugodnosti. Kakor premišljujem prihajam vedno bolj do prepričanja, da bi moral biti davčni zakon v pogledu ugodnosti v skladu z ustavo in nalagati konzumom ista bremena kakor trgovcem, saj je ustava najvišji zakon, kateremu se morajo prilagoditi vsi drugi. Če pravi ustava, da je davčna dolžnost obča in da so pred zakonom vsi državljani enaki, bi tudi davčni zakon ne smel delati izjem, čeprav so pri njem v izdatni meri sodelovali tudi dostojanstveniki, ki so bili, odnosno so funkcionarji centrale nabavljalnih zadrug, kakor smo videli pred leti, ko so imele te zadruge v Mariboru svojo skupščino.

Ljubljanski velesejem

Spet bo oživela naša bela in lepa Ljubljana med 3. in 12. septembrom. Gospodarsko in kulturno središče Dravske banovine bodo posetili desetisoči gostov iz vseh krajev naše prostrane države in inozemstva, da si ogledajo bogato založeno in pestro razstavo »Ljubljana v jeseni«.

Na razstavišču 40.000 m² bodo nameščene v desetih velikih razstavnih zgradbah sledeče razstave:

I. Kmetijska razstava (strokovni pouk, sirarstvo in mlekarstvo, jajca, čebelarstvo, zelenjad, vino, perutnina, kunci). — 3. in 4. septembra razstava goveje živine montažonske pasme. — 11. septembra razstava plemenskih konj. — Od 3. do 12. septembra velika razstava poljedelskih strojev in orodja.

II. Razstava čistokrvnih psov vseh pasem 8. septembra.

III. Alpska razstava.

IV. Tujsko-prometna razstava.

V. Razstava slovenske knjige.

VI. Umetnostna razstava »Žena v slovenski umetnosti«.

VII. Jugoslovanska amaterska razstava umetniških fotografij.

VIII. Razstava »Domače ognjišče«, nazorna razlaga novodobnega racionalnega gospodinjstva.

IX. Industrijski in obrtni oddelek. —

Specijalne razstave: Pohišstvo. Živila. Radio. — Posebne prireditve: 4. septembra: Revija slovanskih narodnih noš na velesejmu. — 11. septembra: Tekmovanje slovenskih harmonikarjev na velesejmu.

50% popust na železnicah. Vozne olajšave so priznane tudi na parnikih. Permanentne legitimacije s pravico na prevozne olajšave in poljuben večkratni vstop stanejo 30 Din in se dobe pri denarnih zavodih, tujsko-prometnih ustanovah, zadrugah, župnih in občinskih uradih, podružnicah Kmetijske družbe, strokovnih organizacij in pri blagajnah večjih postaj v Dravski banovini.

»Ljubljana v jeseni« bo prirejena vestno in z ljubeznijo. Oglejte si to razstavo!

Umetnostne razstave na velesejmu so že dobro poznane. Letos se priredi v okrilju jesenske prireditve Ljubljanskega velesejma od 3. do 12. septembra razstava upodablajoče umetnosti »Žena v slovenski umetnosti«, na kateri sodelujejo vsi pomembni slovenski slikarji in kiparji. Vsak obiskovalec bo volil najlepšo sliko z listkom. Izvoljena umetnina bo nagrajena.

Razstavo slovenske knjige prirede letos prvič slovenska založništva in knjigarne na letošnjem jesenskem velesejmu v Ljubljani od 3. do 12. septembra. Obiskovalcu se bo nudil lep pregled plodnosnega dela zadnjih let na književnem polju. Naj bi si utrla naša knjiga širšo pot v slovenske domove!

Fr. Zelenik:

Kaj sem videl

Neki trgovec na debelo je zaupal odjemalcu v dobrih premoženjskih razmerah kredit. Dokler prvi račun ni zapadel, je ta odjemalec hodil v trgovino po blago. Ko je pa prvi račun zapadel in plačila ni bilo, je dajalec kredita prav prijazno opozoril dolžnika na odprt in zapadel račun. Dolžnik pa računa ni plačal, ni pojasnil, zakaj ne plača, tudi ni prosil za potrpljenje, pač pa je izostal in trgovec je pozneje ugotovil, da njegov dolžnik hodi v konkurenčno trgovino in kupuje za gotovino.

Ker se dolžnik za opomine ni zmenil in sploh ni prišel več blizu, pač pa je kupoval pri konkurenci, je upnik seveda vložil tožbo. Kdo je postopal nepravilno, kdo je kriv stroškov in razdora kupčijske zveze? To ni posamezen slučaj, ampak imamo veliko takih in podobnih.

Neko veliko podjetje je imelo več oddelkov za razne proizvode. Ti oddelki so predelovali različne sirovine in izdelovali seveda tudi različne izdelke. Knjigovodstvo je bilo skupno za vse obrate, pač pa je bilo tako razčlenjeno, da je prišlo do izraza obratovanje in uspeh vsakega posameznega obrata. Knjižiti so se morali med drugim računati za nabavljene sirovine in druge pripomočke za posamezne obrate in potem računati za prodane izdelke teh obratov. Knjigovodja je uvedel dve pomožni knjigi k dnevniku. In kako si je pomagal, da je ločil račune za vsak posamezni obrat in da jih je seštel? Rabil je različne tinte, kakor črno, plavo, rdečo, zeleno in s temi tintami je vpisoval račune in potem je najprvo seštel zneske ene barve, potem druge itd. Kdor se ne peča s knjigovodstvom, si ne more predstavljati, kako mučno, zamudno in tudi pogreškom podvrženo je to pisano delo. Ali bi ne bilo mnogo enostavnejše in mnogo lažje delo, če bi nabavil knjigo s toliko stolpci, kolikor oddelkov je imel in radi kontrole seštevane bi naj imela knjiga en stolpec več. Naši izdelovalci poslovnih knjig morejo zadoštili najrazličnejšim potrebam in zahtevam.

MINISTER IVAN MOHORIČ OTVORI JESENSKI VELESEJEM

Minister trgovine in industrije g. Ivan Mohorič se osebno udeleži svečane otvoritve jesenske prireditve ljubljanskega velesejma kot častni predsednik in zastopnik kraljevske vlade. To bo prvi njegov uradni poset Ljubljane.

PRODAJA FINE ASTALSKE SOLI

Na razna vprašanja pojasnjuje Zbornica za TOI v Ljubljani, da po njenih informacijah maloprodajalci soli, ki ne morejo vnovčiti astalske soli, jo niso dolžni prodajati. To sol so dolžni prodajati samo oni maloprodajalci v mestih, trgih in kopalnišči, za katere finančna kontrola ugotovi, da je v njihovih prodajalnah povpraševanje po tej soli.

KONEC CARINSKE VOJNE MED ČESKO-SLOVAŠKO IN MADJARSKO?

Po vesti, ki jo je prejel »Berliner Tageblatt« iz Prage, je prišlo med Češkoslovaško in Madjarsko do sporazuma, po katerem sme Madjarska uvoziti na Češkoslovaško za 11 milijonov Kč sadja, zelenjave in vina, Češkoslovaška na Madjarsko pa za ravno toliko lesa in industrijskih izdelkov. Čeprav gre le za majhno vsoto, vendar pa je značilno, da je sploh prišlo do sporazuma, ki ga smatrajo le kot začetek novih dogovorov.

ŽIVILA SE V AVSTRIJI PODRAŽE

Vsled zvišanja carine in poslovnega davka se podraži v Avstriji kava za 2-80, čaj pa 3 šilinge (24 dinarjev) za kilogram. Tudi pivo se bo podražilo.

Gospodarske prilike v Rumuniji

Težki časi, katere trenutno preživlja menda vesoljni svet, niso hoteli prizanesti tudi naši sosedni državi, Rumuniji. Našo pozornost o tem vzbujajo članek stalnega rumunskega poročevalca v listu »Hamburger Fremdenblatt«.

Popolen polom Jorga-Argetoianu-jeve vlade v mesecu maju, je vodil od gospodarske krize do splošne zmede. Očitno znamenje teh razmer, ki tudi v inozemstvu niso ostale neopažene, je to, da so bili v Rumuniji ustavljeni vsi plačilni prejemki aktivnim, kakor upokojenim državnim uslužbencem, kar je rodilo prav slabe komentarje po vsej državi.

Prvega junija je vprašal kralj ministrskega predsednika Jorga, v koliko lahko zajamči izplačevanje plač. Jorga je moral priznati, da je brez moči, da bi v doglednem času izboljšal državne finance in je demisioniral. Kralj je poveril sestavo nove vlade in razpis novih volitev Erdeljeju Vaida-Voevodu, odločnemu in preudarnemu možu s srednje- in visoko-šolsko izobrazbo ter bogatimi političnimi izkušnjami. Volitve v zbornico pa so izkazale vladi dvetretjinsko večino, tako da bi bila, vsaj teoretično, odprta pot za prav temeljito reformo vsega javnega življenja, da ne rečemo narodne vzgoje. Da, ko bi imela Rumunija velike, dobre organizatorje! Teh je manjkalo vsej dosedanji politiki. Oni le politizirajo, organizirajo pa ne. In tudi rumunska zakonodaja zadnjih trinajst let je sklenjena veriga same nedostatnosti. Predvsem se še ni nihče upal ali mogel postaviti po robu vsakovrstni korupciji, katere je sicer bogata dežela v obilni meri deležna. Ni verjetno, da bi se novi parlament kaj boljše odrezal in tako se sme smatrati, da se bo še vedno ravnotako naprej šušmarilo.

Ta politični izlet se je moral napraviti, da se lahko z neko pripravljenostjo pričakuje tisto, kar ima priti. Priti pa mora predvsem:

1. vrsta poskusov, da bi se dobil denar, če to ne uspe, potem preostane samo ustavitve obrestovanja napram inozemskim posojevalcem denarja. To zahteva ljudstvo še prav posebno odločno.
2. Izpremembra kmetijskega razdolžitvenega

nega zakona, ki je mnogo pripomogel, da je nastal ta obupni kaos.

Ta razdolžitveni zakon bi moral zadolženim kmetom pomagati, pa je popolnoma ohromil gospodarsko življenje, ker niso bili izdani nobeni vzporedni varnostni ukrepi.

Pravtako so bili ogroženi denarni zavodi, hkrati s svojimi klienti, ki so bili menda vprav na tem, da likvidirajo. Značilno je, da imajo države, ki jim je mnogo na tem, da ostane rumunska valuta trdno stabilizirana, napram razdolžitvenemu zakonu prav težke pomisleke, navzlic njegovi hvalevredni osnovni misli. (Ohranitev kmetijskega stanu, ki mu preti popolno uničenje.) Tako sodi tudi francoski strokovnjak Charles Rist, ki je Jorga-jevi vladi dajal svoje mnenje o rumunskih razmerah. Posledica tega mnenja je bila, da je Pariz odklonil denarno pomoč in je morala iti Rumunija v Ženevo po pomoč. Druga posledica tega mnenja bo vsekakor ta, da se bo bodoči proračun solidno skušal ustaliti z nameravano redukcijo armade civilnih uslužb. katere število znaša ca. 250.000 z znižanjem roka vojaške službe, z revizijo uprave in preosnovno finančnih zakonov, med drugim zlasti razdolžitvenega kmetijskega zakona in zakona o alkoholu.

Tudi rumunska trgovina kaže zastoj. Že tekom prvih štirih mesecev tega leta je uvoz nazadoval v primeri z letom 1931. za 33%, z letom 1930 pa za 55%. Aktivna pa je vendarle še ostala rumunska zunanja trgovina, če se bo seveda tako obdržala spriče slabe pšenične žetve. Še bolj se je poostrišlo stanje rumunskega kmetijstva. Bogata pšenična žetev je izostala. Napram lanskemu letu bo letos, kakor je proračunano, 158.000 vagonov pšenice primanjkovalo, tako da žitni trgovski družbi ne bo ravno nič preostalo za izvoz. Kmetijstvo te države pa so prizadele tudi druge nesreče, zlasti živinske bolezni: boleznina gobcu in parkljih, rdečica in prašičja kuga. Dobro je izpadla žetev ječmena, koruza pa trenutno obeta jako bogato žetev, vendar bo tudi to odvisno od avgusta. Ti dve žitarici igrata veliko vlogo pri rumunskem izvozu v Nemčijo, kamor se izvažajo tudi goveda; vsako leto okrog 6000 repov, napram 1500, ki gredo v Francijo.

Iz statistike OUZD v Ljubljani

S posebno okrožnico je uvedel SUOR pri svojih krajevnih organih tekočo statistiko o številu zavarovanih delavcev v posameznih industrijskih panogah. Taka statistika bo omogočala reelno narodno gospodarsko politiko, ker bo objektivno in stalno kazala, kako vsaka industrijska panoga napre-

duje, oziroma nazaduje. Sezijske oscilacije, konjunktorna valovanja in sekularne tendence bodo vedno znane.

Statistika posameznih industrijskih panog se je začela voditi šele s 30. junijem 1932. Podatki za julij so sledeči:

Industrijska panoga	Število delavcev (članov OUZD) 31. julija 1932.	Prirast + oz. padec — zavar. delavcev od 1. do 31. VII. 1932 je znašal	
		absolutno	v odstotkih
1. Rudarstvo	5	+ 4	+ 400,00%
2. Gradnja železnic, cest in vodnih zgradb	2.291	+ 288	+ 11,44%
3. Poljedelstvo	656	+ 30	+ 4,79%
4. Gostilne, kavarne, prenočišča	3.299	+ 131	+ 4,14%
5. Javni promet	625	+ 9	+ 1,46%
6. Higijena	1.698	+ 15	+ 0,98%
7. Industrija hrane in pijače	3.549	+ 13	+ 0,38%
8. Industrija tobaka	861	+ 3	+ 0,35%
9. Cent. za proizvod. sile in prekr. z vod.	620	+ 2	+ 0,32%
10. Industrija kamena in zemlje	4.835	+ 14	+ 0,29%
11. Grafična industrija	1.150	— 1	— 0,09%
12. Zasebna prometna sredstva	921	— 1	— 0,11%
13. Tekstilna industrija	8.761	— 24	— 0,27%
14. Industrija za predelavanje lesa in rezb.	4.152	— 15	— 0,36%
15. Trgovina	4.235	— 17	— 0,40%
16. Predelovanje kož in njih surog.	3.282	— 17	— 0,55%
17. Hišna služničad	8.004	— 70	— 0,87%
18. Denarni zav. zavodi, samost. pisarne	480	— 5	— 1,03%
19. Gledališča, svobodni poklici in razno	1.208	— 13	— 1,06%
20. Industrija kože in gume	1.394	— 15	— 1,06%
21. Kovinska industrija	6.221	— 95	— 1,50%
22. Gradnje nad zemljo	7.145	— 131	— 1,80%
23. Občinski obrati	1.126	— 23	— 2,00%
24. Industrija papirja	1.736	— 37	— 2,09%
25. Kemična industrija	1.585	— 47	— 2,88%
26. Oblačilna industrija in čiščenje	4.531	— 160	— 3,41%
27. Gradnja prevoznih sredstev	204	— 15	— 5,02%
28. Gozdno-planinska industrija	6.366	— 482	— 7,04%
Skupaj	81.020	— 659	— 0,81%

Podatki o rudarstvu so brezpomembni, ker so rudarji načelno zavarovani pri bratovskih skladnicah.

Gradnja železnic, cest in vodnih zgradb je napredovala radi regulacije Ljubljaniče. Poljedelstvo, gostilne, kavarne in prenočišča ter javni promet so napredovali v glavnem radi sezije.

Ostale industrije ne izkazujejo pomembnejšega napredovanja, temveč celo nazadovanje. Najbolj je nazadovala gozdno-planinska industrija in gradnja prevoznih sredstev.

Zanimiva bo ta statistika čez daljšo dobo, ko bo mogoče spremembe industrijskih panog grafično predočiti. Za tak gospodarski studij imajo nekatere posebno napredne države specialne zavode, takoimeno »institute za raziskavanje konjunktura«. Pri nas teh zavodov nimamo, zato bo zbiral in objavljal take podatke nosilec zavarovanja SUOR in njegovi OUZD.

Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani.

Iz naših organizacij

Združenje trgovcev v Ljubljani obvešča, da se vršijo na gremijalni trgovski šoli popravni izpiti v pondeljek, dne 29. avgusta t. l. od 2. do 6. ure. Kdor se ne bo javil v določenem času k izpitu, bo moral razred ponavljati. — Vpisovanje v I. letnik gremijalne trgovske šole bo od 1. do 7. septembra v pisarni Združenja trgovcev v Ljubljani od 8. do 12. ure in od 2. do 5. ure popoldne. — Vpisovanje v II. in III. letnik bo 5. septembra (pondeljek) od 2. do 5. ure popoldne. Vpisovalo se bo le proti predložitvi zadnjega šolskega spričevala. Vsak učenec in učenka vplača za I. letnik 500 Din šolnine in 100 Din vpisnine. Šolnina za II. in III. letnik znaša 500 Din. — Brez plačane šolnine ne bo nihče sprejet. — Redni šolski pouk se prične v pondeljek, dne 12. septembra ob 2. uri popoldne. Razredi, ki pridejo v poštev ta dan, bodo razvidni na šolski deski, kakor vsa ostala navodila. — Odbor.

Obiščite avtomatični bufet D A J - D A M.

VI. POROČILO HMELJARSKEGA DRUŠTVA ZA SLOVENIJO

Zalec v Sav. dolini, 23. avg. 1932. Obče obiranje hmelja se je pričelo dne 16. in bo končano okoli 25. t. m. Uspehi istega so presenetili hmeljarje, ker so nezadovoljivi. Začetkoma obrana hmeljišča so dajala le 50% lanske letine, pa tudi ostala ne bodo dajala veliko več. Neznosna vročina in dolgo trajajoča suša sta povzročile, da so kobule neenake v velikosti. V sled navedenih razlogov se letošnji pridelek ceni le na 15.000—17.000 starih stotov.

Po kakovosti je pa novo blago prvovrstno in sicer glede barve, aroma in lupulina, če tudi glede fasona ni brez hibe.

Nekaj tujih nakupovalcev je že došlo in se predpodaje rešujejo. Za novo blago se ponuja do 12 Din za 1 kg.

Društveni odbor.

Medić-Zankl laneno olje, firnež, vse vrste lakov ter emajlno-lakaste in oljate barve.

Ivan Perdan naslednik Ljubljana

Veletrgovina kolonijalnega in špicerijskega blaga nudi po nižji dnevni ceni: kavo, riž, najfinejše namizno olje, testenine, čaj, žganje in vse drugo špicerijsko blago. — Postržba točna in solidna

Vinska pokušnja na Ljubljanskem velesejmu. Za vinski sejem na Ljubljanskem velesejmu, ki se vrši od 3. do 12. septembra, se je do določenega roka priglasilo zadovoljivo število producentov iz Dolenjske, osobito iz Bele Krajine ter iz Štajerske, tako, da bo ta sejem zastopan z raznimi izbranimi vini iz cele banovine. Nudila se bo torej malim in velikim konzumentom kakor tudi vsem prijateljem dobre domače, pristne kapljice, ugodna prilika za ceneno pokušnjo teh vin ter za naročila v poljubni množini. Zaloge pri producentih so se sicer v zadnjih dveh mesecih že močno skrčile, a dobi se še vedno dovolj dobrega blaga, z razliko sicer, da se cene vedno bolj učvrstjujejo, čim bolj se zaloge krčijo.

Konjska razstava v Ljubljani. V okvirju svoje prireditve »Ljubljana v jeseni« pripravlja velesejmska uprava po daljšem presledku zopet veliko razstavo plemenskih in športnih konj. Razstava se vrši v nedeljo, dne 11. septembra t. l. Najboljše razstavljenе konje bo velesejmska uprava odlikovala s kolajnami. Kdor želi svojega konja razstaviti, naj se nemudoma pisмено prijavi na naslov: Gostič Stanko, žrebčarna, Selo pri Ljubljani. V prijavi je navesti sledeče podatke: 1. ime in naslov razstavljalca; 2. ime in naslov vzreditelja konja; 3. spol, imé (žrebec, skopljenec, kobila, žrebec); 4. starost; 5. pasma; 6. barva; 7. rod (oče in mati); 8. opomba (doseženi hitrostni rekordi, plemenilni uspehi itd.). — Oziralo se bo le na one prijave, ki dosepejo najkasneje do 31. avgusta t. l. Vse prepozne prijave se odklonijo.

Po svetu

Blagovni promet na češkoslovaških železnicah je bil v juliju slabši kot sicer, kar je čisto v nasprotju s sezijo.

Izvoz sliv in jabolk preko Subotice je sedaj zelo živahen. Vsak dan gre od tam ca 10 vagonov sadja na Dunaj, v Budimpešto in v Nemčijo.

Med Turčijo in Finsko je bila pravkar sklenjena trgovinska pogodba.

Rusko trgovsko zastopstvo v Parizu je prodalo večje postavke lanú v Francijo; ruske cene so bile nižje kot svetovnotržne cene.

Padanje trgovine v U. S. A. je zelo veliko: Eksport prve letošnje polovice je v znesku 841 milj. dol. daleč za eksportom prve lanske polovice v znesku 1315 milj. dol., in prav tako import s 748 milj. proti 1108 milj.; eksport je padel za 35 odstotkov, import skoraj za 33 odstotkov.

Nemška državna železnica je naročila za prihodnje leto pri nemški lokomotivni industriji 122 lokomotiv.

Kriza v češkoslovaški strojni industriji traja z nezmanjšano ostrino naprej in je prešla sedaj tudi na družbo Češko-Moravska, ki si je doslej pomagala s petdnevni tedom, da ji ni bilo treba delavcev odpustiti. V zadnjih dveh mesecih so jih pa morali pričeti odpustiti in so jih odpustili 2550 ali 20 odstotkov, vrh tega pa 200 uradnikov ali 9 odstotkov.

Češkoslovaški kartel porečna bodo reorganizirali in bodo produkcijo kontingentirali po kvotah na podlagi letošnjih prodajnih številk.

Norveška kupuje v Dalmaciji boksit; norveški trgovci so naročili pri dalmatijskih tovarnah velike množine boksita. Nekaj so ga že odpeljali, nadaljnji parniki so avizirani.

Žitni pridelek v U. S. A. je cenjen na 2800 milijard bušljev, kar je 77 odstotkov normalnega pridelka. Pridelek pšenice se ceni na 723 milj. bušljev.

Irskim železnicam se vsled carinske vojne med Irsko in Anglijo zelo slabo godi; zlasti jim manjka transport angleškega premoga, na katerega so bile doslej skoraj izključno prikrojene.

Nova petrolejska konferenca se bo vršila v septembru v Newyorku, in je sovjetska vlada sedaj vendarle odločila, da pošlje svoje zastopnike tja.

Izplačila dividend ameriških družb v Juliju so znašala skupaj 134,6 milijonov dol. proti 229,4 milijonem v lanskem Juliju.

Turčija je izdala nove devizne odredbe, ki so zelo stroge in ki se obračajo v prvi vrsti proti inozemskim eksporterjem.

Sladkorna produkcija Kube v letu 1931-1932 je z 2,580.000 tonami zaostala le malo za določenim kontingentom 2,700.000 ton.

Železnica Canadian-Pacific izplačuje za preteklo polovico leta 2% dividendo na prednostne delnice.

Rumunski vladi se je menda posrečilo, da je dobila pri neki švicarski bančni skupini državno posojilo v znesku 50 milijonov švic. frankov. Poročilo prihaja iz Bukarešte.

Anglo-češkoslovaška in Praška Kreditna banka znižuje delniško glavnico od 235 na 120 milijonov Kč. Čisti dobiček v znesku 530.000 Kč (lani 14,58 milj. Kč) se prenese na novi račun.

Moravska banka znižuje delniško glavnico od 120 na 70 milijonov Kč. Čisti dobiček v znesku 900.000 Kč (lani 8,370.000 Kč) se pripíše na novi račun.

Že v 24 urah barva, plesira in kemično snaži obleke, klobuke itd. Skrohi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo **tovarna JOS. REICH** Poljanski nasip 4-6. — Selenburgova ul. 3. Telefon št. 22-72.

Jajnine makaroni, špageti, juhine zakuhe

Rezultat konference v Ottawi

12 pogodb daje velike koncesije dominijonom — Tudi naš izvoz prizadet

Rezultat imperijalne konference v Ottawi je 12 pogodb med dominijoni in Anglijo kakor tudi med dominijoni samimi. Vendar je značilno, da je dosedanja objava teh pogodb, četudi vsebuje 12.000 besed, v jako važnem pogledu nepopolna; objava namreč obsega vse koncesije, ki jih je Anglija priznala dominijonom, toda nikjer ni govora o koncesijah, ki so jih dominijoni priznali Angliji.

Iz katerega razloga se zakrivajo protikoncesije dominijonov, je tem težje uganiti, ker so koncesije metropole nepričakovano velike. Vsekakor je pa treba omeniti, da ni v kanadsko-angliški pogodbi nobene besede o ukrepih, ki naj bi jih podvezla Anglija proti inozemskemu dumpingu, to je proti sovjetskemu importu. Ta važna točka bo, kot se zdi, predmet posebnega dogovora. Na 60 s strojem pisanih strani obsegajočem pogodbenem elaboratu vidi-mo sledečo sliko:

Carinske ugodnosti dominijonom.

1. Anglija podaljša na nedoločen čas oprostitev dominijonov od deset odstotne splošne carine, katere oprostitev je bila do sedaj določena do najdalje 15. novembra 1932. Anglija se je že sedaj obvezala, da bo tri leta carine prosto uvažala iz dominijonov jajea, perutnino in mlečne produkte.

2. Nove in zvišane carine se uvedejo v korist Kanade na sledeče blago, ki ni britanskega izvora: na maslo 15 s na 100 kg, na sir 15% od vrednosti, na jabolka in hruške 4 s 6 d na 100 kg, na med 7 s na 100 kg, dalje se poviša carina na jajea in kondenzirano mleko. (Ta točka zadeva precej občutno zlasti naš izvoz sadja, kajti, četudi večinoma posredno, je šlo vendar naše sadje tudi v Anglijo).

Te carinske ugodnosti pridejo v prid pred vsem Avstraliji, Novi Zelandiji in Kanadi in južni Afriki, ki je dosegla uvedbo carine 1 in pol d na pol kg grozdja pri uvozu v Anglijo. Glavna koncesija za Kanado pa obstoji v carini na pšenico in sicer 2 s na quarter in v carini na baker z 2 d na funt.

Nadaljno omejitev svoje trgovsko-politične svobode je morala angleška vlada prevzeti z obvezo, da ne bo brez pristanka dominijonov znižala 10% splošne carine na pr. na usnje (ki je prišlo za naš izvoz tudi v poštev), lan in konopljo, na les, ki je bil do sedaj pri uvozu prost carine, se uvede 10-odstotna splošna carina; isto velja za moko.

Anglija se je dalje obvezala, da bo omogočila lažji uvoz kanadske živine (goveda), Anglija dovoli poleg tega Kanadi carine prost uvoz 2-5 milijona q špeha in šunk.

Južna Afrika dobi desetletno garancijo za sedanjo preferenčno carino na tobak.

Britanska vlada se je tudi morala obvezati, da pozove vlade samostojnih kolonij in protektoratov, da raztegnejo svoje preferenčne carine, ki so jih do sedaj priznali kateremu koli delu imperija, na vse dominijone.

Prvi vtis rezultata konference v Ottawi je velika enostranska žrtev Anglije za idejo britanskega imperija. Vkljub platonični trditvi se radi tega gospodarski položaj sveta ne bo zboljšal, ampak poslabšal. Vendar se je Anglija obvezala obdržati 10% splošno carino le v toliko, kolikor bodo dominijoni vpoštevali cene na svetovnih tržiščih in kolikor bodo sposobni, da britanski trg tudi kvantitativno zadostno preskrbijo.

Naravno je, da se v angleških gospodarskih krogih izraža bojazen pred protikuropi, ki jih bodo druge države radi novo nastale situacije po konferenci v Ottawi brez dvoma morale podvzeti v zaščito svoje trgovine. Konferenca v Ottawi ni torej v svetovno trgovsko-političnem oziru nikak korak naprej, ampak nazaj. V skupni rezoluciji, ki jo je konferenca sprejela v svoji zaključni seji, se svetovna trgovina omenja s sledečo, kratko ugotovitvijo: »Konferenca je prepričana, da bodo te pogodbe, ki odstranjajo trgovske barijere med posameznimi deželami imperija, dvignile kupno moč v britanskem »Commonwealth« in s tem tudi ugodno uplivalo na svetovno trgovino.« Splošna kritika povsod, pa tudi v Angliji sami, je drugačnega mišljenja.

govarja faktičnemu stanju Nemčije. Dalje omenimo ugodne izglede letine pri vseh žitnih vrstah, zasilna dela v stavbarstvu, nalahno sezisjsko poživljenje v elektrotehniški industriji, sezisjsko zboljšanje v porabi elektrike in plina in slednjič nadaljnje močno znižanje insolventnega vala, ki kaže precejšnjo utrditev kreditne varnosti.

Pod pritiskom razmer se razpravlja vprašanje nove ureditve zasebnih inozemskih dolgov. Po zadnjih ugotovitvah znašajo dolgoročni in kratkoročni krediti in ostale inozemske naložbe v Nemčiji 25.800 milijonov mark, in vse to se mora obrestovati v času najnižjih mednarodnih obresti še zmeraj s 6 do 7 odstotki. Prilagoditev obveznosti Nemčije na njene plačilne zmožnosti bi bila pa tudi upnikom v korist.

Na delovnem trgu je razbremenitveno gibanje zopet zastalo, kar ima svoj vzrok v prvi vrsti v pojemajoči sprejemni zmožnosti sezisjskih zunanjih poklicev. Gibanje cen je obrnjeno pretežno navzdol. Dočim je padanje in dviganje pri agrarnih predmetih približno enako, so bile cene industrijskih surovin in polfabrikatov — zlasti bakra, svinca, papirnega blaga, papirja ter gradbenega materiala — slabše. V prilagoditvi na svetovnotržne tendence so se pa na drugi strani cene tekstilij, kož, usnja in kavčuka znatno zboljšale. Cene za industrijske fabrikate so bile v juliju nižje kot prej.

TEDEN LJUBLJANSKI BORZI

Posrebno poročilo trgovskega lista

Devizno tržišče

Tendenca spremenljiva; promet Din 878.671.71.

V primeri s prometom predzadnjega tedna (Din 2.284.216.34) je zaključil minuli teden zopet z minimalnim deviznim prometom in nazadoval za približno en milijon štiristotisoč dinarjev. To nazadovanje pa je povzročilo tudi skrčeno devizno poslovanje, ker v ponedeljek dne 15. t. m. radi praznika borza ni poslovala.

Na poedinih borznih dnevih je bil dosežen naslednji dnevni devizni promet: Dne 16. avgusta Din 438.527.50 Pariz-Trst Dne 17. avgusta Din 149.259.56 Trst Dne 18. avgusta Din 172.257.33 Pariz Dne 19. avgusta Din 118.627.32 Trst

Največji borzni promet izkazuje torkov borzni sestanek; najmanjši pa petkov, dočim so na poedinih borznih dnevih prevladovali zaključki v devizi Pariz in Trst.

Narodna banka je dajala dnevno do stotisoč dinarjev deviznega blaga. Skupno je intervenirala za 399 tisoč dinarjev in sicer največ v Trstu (128 tisoč Din), Berlinu (91 tisoč Din), ter Londonu (87 tisoč Din), dokaj manje pa v Curihu (39 tisoč Din), Newyorku (36 tisoč Din) in Parizu (16 tisoč Din). Poleg tega je Narodna banka dala še malenkost Amsterdama.

Nasprotno pa se je v prejšnjem tednu močno zmanjšala privatna ponudba osobito v primeri z zaključki v predzadnjem tednu, katerih je bilo perfektuiranih za preko 1 milijon 781 tisoč dinarjev. Še največ je bilo izmed privatnih deviz nabavljenega Pariza (za 238 tisoč dinarjev), znatno manje Trsta (84 tisoč dinarjev), Newyorka (za 64 tisoč dinarjev), Amsterdama (za 38 tisoč dinarjev) in Berlina (za 22 tisoč dinarjev). Tokrat je bil zaključen tudi Bruselj (za dvajset tisoč dinarjev), razen tega še malenkost Londona ter Curiha.

Iz naslednje primerjave je razvidno, katere devize so najbolj nazadovale v pogledu prometa, doseženega tekom pretečenega tedna napram predzadnjemu tednu (številke v oklepajih; vse v tisočih dinarjev): Amsterdam 40 (9), Berlin 113 (136), Bruselj 20 (0), Budimpešta 0 (85), Curih 41 (125), Dunaj 0 (95), London 99 (1.207), Newyork 100 (213), Pariz 254 (61), Praga 0 (2), Trst 212 (333) in slednjič Varšava 0 (18).

Devizna tečajnica mnulega tedna ne kaže nobenih posebnih izprememb. Iz spodnje navedenih deviz. tečajev od 16. in 19. t. m.

Devize	Dne 16. avgusta		Dne 19. avgusta	
	najnižji Din	najvišji Din	najnižji Din	najvišji Din
Amsterdam	2290.96	2302.32	2290.40	2301.76
Berlin	1352.36	1363.16	1351.25	1362.05
Bruselj	789.13	793.07	789.68	793.62
Curih	1108.35	1113.85	1108.35	1113.85
London	197.97	199.57	197.14	198.74
Newyork	5663.81	5692.07	5662.42	5690.68
Pariz	222.88	224.—	223.06	224.18
Praga	168.17	169.03	168.12	168.98
Trst	290.90	293.30	291.13	293.53

ugotovimo tečajno razliko 0.56 točke navzdol pri Amsterdamu, pravtako cca eno točko pri Berlinu, 0.83 točke pri Londonu, 1.39 točke pri Newyorku in končno 0.15 točke pri Pragi. V istem razdobju pa so uvrstile svoj tečaj devize Bruselj (za 0.55 poena), Pariz (za 0.18 poena) in Trst (za 0.23 poena). Devizi Dunaj in Budimpešta še vedno nista beležili, dočim je bil Curih trgovan na vseh borznih sestankih zadnjega tedna po 1108.35 za denar in 1113.85 za blago. Notie ostalih deviz ni bilo.

TRGOVCI! Širite »Trgovski lista«.

Tečaj 19. avgusta 1932.	Povpraševanje Din	Ponudbe Din
DEVIZE:		
Amsterdam 100 h. gold.	2295.40	2306.76
Berlin 100 M	1355.14	1365.94
Bruselj 100 belg	792.46	796.40
Budimpešta 100 pengö	—	—
Curih 100 fr.	1108.35	1113.85
London 1 funt	197.30	198.90
Newyork 100 dol., kabel	—	—
Newyork 100 dolarjev	5683.25	5711.51
Pariz 100 fr.	223.60	224.72
Praga 100 kron	168.67	169.53
Stockholm 100 šved. kr	—	—
Trst 100 lir	292.01	293.41

Efektno tržišče

Tendenca še vedno mlačna.

Tudi v minulem tednu ni bilo na tukajšnjem efektnem tržišču nobenega zanimanja; edini promet beleži sredin borzni sestanek (17. t. m.) in še to le nominalni zaključek v delnicah Kranjske industrijske družbe, Jesenice po tečaju Din 300— za komad.

V državnih papirjih je notirala ponudba 46— (16. in 17. t. m.) oziroma 45— (18. in 19. t. m.) za 8% Blairovo posojilo, dočim je bil 7% Blair nuden na vseh borz. sestankih prejšnjega tedna po 42—.

2½% dr. renta za vojno škodo je notirala 16. t. m. dinarjev 205—, 17. t. m. Din 203—, a Din 202— na ostala borzna dneva t. j. 18. in 19. t. m.

Jože Kovač:

Pregled osemletnega poslovanja Ljubljanske borze (Nadaljevanje)

Na nekaj pa moram — radi jasnosti — že pri tej priliki posebej opozoriti: Marsikdo je pri prelistavanju dosedanjih letnih poročil Ljubljanske borze ugotovil, da se giblje število borznega članstva v poedinih letih od 150 do 170. Nasprotno pa dokazuje spodnja tabela, da pri sporih, ki so nastali iz izvenborzskih poslov, ni bil član Ljubljanske borze (naš državljan!):

v letu	tožitelj	toženec
II. sem. 1924		
1925	1	2
1926	37	26
1927	179	857
1928	438	1.381
1929	606	1.238
1930	756	1.501
1931	716	1.733
1932	983	2.308
I. sem. 1932	811	2.095
skupno 4.527		11.141

Prav isto sliko nam pokaže primerjanje števila ugodno rešenih tožb v posameznih letih z ozirom na pripadnost k borznemu članstvu, kot nam jasno predočuje naslednji pregled:

v letu	tožbam proti strankam, ki niso člani borze	
	je bilo ugodeno	ni bilo ugodeno
II. sem. 1924		
1925	99	—
1926	723	3
1927	1.122	4
1928	1.069	—
1929	1.293	11
1930	1.492	8
1931	2.044	8
I. sem. 1932	1.798	7
skupaj v: 9.640		41 slučajih.

Končno je zanimivo primerjati — po posameznih letih — v koliko primerih so se tako borzni člani, kakor tudi oni, ki niso bili člani Ljubljanske borze, poslužili posredovanja, oziroma zastopanja s strani odvetnikov, odnosno javno-pravnih zastopnikov. Iz sledeče tabele je razvidno, da so odvetniki sodelovali

Gospodarsko poročilo iz Nemčije

Dr. Eb. Rieger piše iz Berlina med drugim: V nemškem gospodarstvu se je konjunktorno nazadovanje nadaljevalo; deloma je to sezisjski pojav, v prvi vrsti so pa povzročile nadaljevanje padanja rastoče zaporne odredbe raznih držav. Pod težkim pritiskom je zlasti stavbni trg s stranskimi svojimi obrtmi. V prodaji cementa se opaža že od maja dalje občuten zastoj. Železna veleindustrija je ruska naročila že skoraj izvršila in ji grozi sedaj nova doba pojemajoče zaposlenosti. Tudi v industriji porabnega blaga se vsled skrčenja dohodkov depresija močneje pozna. Pod izvoznimi ovirami trpi zlasti tekstilna industrija, ki je morala omejitev agrarnega uvoza plačati zopet s precejšnjim padcem v izvozu obleke in perila.

Na drugi strani je pa treba poudariti tudi napredke, ki jih je imela Nemčija v borbi proti krizi v zadnjih dvanajstih mesecih. Omenimo sanacijo bančnega sistema, ki konjunkturo zelo ščiti, in odredbe za ohranitev vrednote. Pravtako se mora okrepitev nemških dolarskih posojil v Newyorku označiti kot viden znak zboljšanja nemškega kredita. Upravni aparat se je pocenil, in vidi jo v tem prvi korak do oficielno naznanjene globoko segajoče upravne in finančne reforme, ki naj od-

Dr. Pirčeva sladna kava

Gospodje trgovci! Ponudite Dr. Pirčevo sladno kavo Vašim odjemalcem!

je prvovrsten domač izdelek, s katerim pripravite zdravo, izdatno, redilno in ceneno pijačo za Vas in Vaše otroke.

Dr. Pirčeva sladna kava je prav prijetnega okusa in jo pijo odrasli kot otroci z užitkom.

v letu	za tožečo stranko	za toženo stranko
II. sem. 1924	2	—
1925	24	7
1926	350	37
1927	749	64
1928	661	49
1929	801	64
1930	994	70
1931	1.132	76
I. sem. 1932	876	65
totalno v:	5.589	432

primerih, kar jasno priča, da so na eni strani vsled oddaljenosti tožiteljevega domicila, na drugi strani pa zbog **komplikiranosti tožbe same**, v veliki večini tožbenih slučajev pa zaradi nezadostnega poznanja pravnega postopanja pri našem borznem razsodišču — morale biti stranke zastopane po odvetnikih. To je pa obenem ponoven dokaz, da je iskati vzroka za tako veliko zaupanje trgovskega sveta v razsodišče Ljubljanske borze predvsem pri vsakokratnih članih razsodniškega kolegija, ki so se kot razsodniki, oziroma člani razsodiščnega senata vselej drage volje vdeleževali razprav, se izkazali kot zelo izkušeni in vestni, strokovno izobraženi, pa tudi praktični stanovski sodniki. In ker so brezplačno vršili svojo častno službo kot razumni strokovnjaki zelo odločno in hitro s splošno priznano objektivnostjo ter s popolnim pravnim razumevanjem, a zavedajoč se pri tem svoje težke in odgovornosti polne naloge, veljaj njim — tudi na tem mestu — vse priznanje!

S tem bi bil nekako zaokrožen pregled dela in uspeha osemletnega poslovanja razsodišča Ljubljanske borze za blago in vrednote.

Ker pa sem bil že z več strani opozorjen, oziroma naravnost naprošen, da temu pregledu razsodiščnega poslovanja dodam — zgolj v občo korist — še nekakšne splošne direktive, v prvi vrsti informativnega značaja, zadevno posluževanja našega borznega razsodišča in njegovega pravnega postopanja, hočem v prihodnji številki po možnosti vstreti izraženim željam, pa vkljub temu le nekoliko preiti okvirno snov.

(Nadaljevanje sledi.)

ZELENJADNA RAZSTAVA NA VELESEJMU OD 3. DO 12. SEPTEMBRA V LJUBLJANI

Podnebje v Dravski banovini je povečini jako prikladno za povrtnino, saj se tudi v bližini mest za lokalne potrebe primerno razvija. Ker pa mnogim letoviščem in zdrališčem pri nas, zlasti v obmorskih mestih primanjkuje povrtnine, zaradi neugodnega podnebja ali vsled pomanjkanja vode, je čedalje večja potreba, da pridelovanje zelenjave povečamo. Dejstvo, da v te kraje uvažajo zelenjavo iz inozemstva, nas sili, da zadostimo tudi v tej smeri potrebam. Za pridelovanje lepega, prvovrstnega blaga se moramo ravnati po preizkušenih vrtnarskih navodilih od priprave zemlje in setve do doraščanja in odpošiljanja zelenjave na trg. Dobro blago najde vedno odjemalca. Veliko važnost moramo polagati tudi na sorto, ki je krajev. razmeram primerna in s tem v zvezi tudi na pridelovanje dobrega semena. Da seznanimo trge in posamezne odjemalce z našimi vrtnimi pridelki, da si torej pridobimo kupce, je kmetijski odbor Ljubljanskega sejma sklenil, da priredi letos na jesen. razstavi, ki bo od

na, mlečnih izdelkov, meda, goveda, konj in malih živali, tudi zelenjadno razstavo, ki naj obsega vse vrtno pridelke, ki se goje v Dravski banovini. Razstava bo tudi za vrtnarje poučna zaradi sort, ki bodo razstavljene iz raznih krajev. V lastnem interesu so vabljeni vsi lastniki vrto, zavodi in drugi pridelovalci povrtnine, da se te razstave udeleže v kar največjem številu. Razen donosa zelenjave na razstavni prostor, ne povzročajo to nikakih drugih stroškov. Od vsake povrtnine naj se odbere in odpšeje po 5 do 10 komadov, od velike povrtnine kakor so buče zadostuje 1 do 2 komada, kar je pa drobnejše, 1 krožnik. Povrtnina, namenjena za razstavo, naj se prinese na velesajmske prostore v Ljubljani v petek, dne 2. septembra t. l.

Pri II. razstavi Zveze gospodinj pod imenom »Domače ognjišče« na letošnjem velesajmu v Ljubljani od 3. do 12. septembra sodelujejo samo strokovno izobražene moči, zlasti pa bo zanimalo delo mladih diplomiranih absolventk naše univerze. Vidilni misli te razstave pa sta: olajšanje gospodinji v izvrševanju njenih težkih, odgovornosti polnih dolžnosti, in pa propaganda za nakupovanje in upoštevanje domačih pridelkov in izdelkov. Upamo, da bo razstava za naše gospodinje zelo privlačna in da jim bo ogled, ki pa mora biti res temeljit, tudi mnogo koristil.

Kaj in kako bomo kuhali, povedo jasno in nazorno razni oddelki na II. razstavi Zveze gospodinj na letošnjem velesajmu v Ljubljani od 3. do 12. septembra, saj bodo izvežbane gospodinje in gospodinske učiteljice pred očmi gledalcev kuhale in pekle. Kako pravilno vkletimo zelenjavo, kako konserviramo sadje in zelenjavo, kaka naj kupujemo meso in druga živila, vse to mora znati in vedeti gospodinja. V poljudno-znanstvenem odelku »Kaj kupim drago, kaj poceni?« se naučimo ceniti živila po njih hranilni vrednosti. Statistike so za vsako delo važen kazipot. Kaj smo storili na tem polju, kam moramo kreniti in kako? Nazorne tabele gospodinskega pouka, raznih gospodinskih šol in zavodov, njih slike, učni načrti in uspehi morajo vsakega zanimati. Tok časa in težke gospodarske razmere zahtevajo najintenzivnejšega pouka v gospodinjstvu, ki uči, kako se kar najbolje izkoristijo vsi domači pridelki. Naše ženstvo vabimo, da si ogleda to razstavo, ki bo prirejena s toliko ljubeznijo in požrtvovalnostjo.

Fotoklub v Ljubljani priredi na letošnjem jesenskem velesajmu od 3. do 12. septembra jugoslovansko amatersko razstavo umetniških fotografij. Razstava, na kateri sodelujejo najboljši foto-amaterji iz cele države, obsega veliko razstavno zgradbo.

Naznanilo zadruga „Jugrad“

»JUGRAD« reg. zadruga z o. z. v Ljubljani obvešča javnost in vse svoje zadržnike, da ni v nobeni zvezi s firmo »JUGOGRAD« družbo z o. z. v Ljubljani, Streliška ul., ki je prešla v likvidacijo. Zadruga »JUGRAD« se nahaja baš sedaj v največjem razmahu in je ravno te dni obligatorna sodna revizija službeno ugotovila, da ima zadruga »JUGRAD« s svojim smotrenim gospodarskim programom najlepše izgleda za bodočnost.

TVRDKA IGNJAT FLES I KO., BEOGRAD, UZUN MIRKOVA 4 (pošt. pret. 53), želi stopiti v kupčijske zveze s tukajšnjimi producenti kostanjevega ekstrakta, za katerega se zanima nemška (hamburška) firma, ki bi ga uvozila 30 ton iz Jugoslavije.

Dobave. Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 29. avgusta t. l. ponudbe glede dobave 50 komadov žarnic; do 5. septembra t. l. pa glede dobave 1 akumulatorske baterije, 3 m gumijevega platna, 120 ploščatega železa, 500 komadov vijakov, 400 kg žičnikov, 40 m železa za okna, 10 plošč črne pločevine, 1 krogličnega ležišča, 100 ventilov in 4 grafitne verige, 10.000 komadov krajnikov in glede dobave delov za signalno napravo pri dvigalnem stroju. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Dobave. Direkcija državnega rudnika Banja Luka sprejema do 8. septembra t. l. ponudbe glede dobave strokovnih knjig ter glede dobave cevi plamenic. — Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 15. septembra t. l. ponudbe glede dobave 4500 kg plinskega olja. — Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 15. septembra t. l. ponudbe glede dobave bakrene žice in telefonskega kabla. — Komanda pomorskega arzenala Tivat sprejema do 15. septembra t. l. ponudbe glede dobave kalorifernih členov in 1 avtomatičnega regulatorja; do 19. septembra t. l. glede dobave pil, svedrov, kolut ter raznega drugega orodja; do 20. septembra t. l. pa glede dobave lužnega kamenja, mila, stearinskih sveč, žveplenk, urinola, loja, stenja, konsistentne masti itd. — Vršile se bodo naslednje ofertne licitacije: Dne 15. septembra t. l. pri Upravi policije v Zagrebu glede dobave sena, slame in ovs. — Dne 19. septembra t. l. pri Komandi mornarice v Zemunu glede dobave raznega platna; dne 20. septembra t. l. pa glede dobave sukna. — Dne 26. septembra t. l. pri Upravi barutane v Kamniku glede dobave 5000 kg aluminija in 1500 kg lesenih kroglic. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.) — Dne 22. septembra t. l. se bo vršila pri Glavnem sanitetnem skladišču v Zemunu ofertna licitacija glede dobave 10.000 komadov perila za bolnike in 10.000 komadov posteljnega perila. — (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem skladišču.)

Oddaja adaptacijskih del v vojašnici »Vojvode Mišića« v Mariboru se bo vršila potem ofertne licitacije dne 10. septembra t. l. pri inženjerskem oddelku Komande Dravske divizijske oblasti v Ljubljani. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku.)

»Trgovskega lista« »Ponudbe in povpraševanja«, ki nudijo ugodne kupčijske prilike. Zato jih vsi, zlasti podeželski trgovci, morajo čitati!

Vpisale so se izpremembe in dodatki pri nastopnih firmah:

Sedež: Celje.
Besedilo: Goričar & Leskovšek, Celje.
Po sklepu javnega družabnika Leskovška Franca in dedičev pokojnega Goričarja Karla se je javna trgovska družba razdružila in prešla v likvidacijo.
Likvidatorja: Drofenk Alojz, trgovec v Celju in Stermecki Rudolf, trgovec v Celju.
Likvidacijska firma: Goričar & Leskovšek, Celje, v likvidaciji.
Podpis firme: Likvidatorja bosta skupno podpisovala firmo tako, da bosta podpisavemu, tiskanemu ali s štampiljko odtisnjenemu besedilu likvidacijske firme pristavila vsak svoj lastnoročni podpis.
Okrožno kot trgovsko sodišče v Celju, odd. I., dne 3. avgusta 1932.
Firm. 285/32. — Rg. A I 94/7.

Sedež: Ljubljana.
Besedilo: Strojne tovarne in livarne d. d.
Kolektivna prokura je podeljena inž. dr. Punčuhu Stanku, uradniku družbe.
Izbrishe se Jurašu Stepanu podeljena prokura.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani, dne 15. julija 1932.
Firm. 633. — Rg. B I 110/19.

Izbrisali sta se nastopni firmi:

Sedež: Ljubljana.
Besedilo: »Bradford«, tovarniško skladišče angleških in čeških tkanin, Oskar Fischer, filijala Ljubljana.
Radi opusta obrata.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani, dne 15. julija 1932.
Firm. 469. — Rg. A VII 65/2.

Sedež: Oplotnica.
Besedilo: Jonke sen. v Oplotnici, družba z o. z.

Obratni predmet: Trgovina z lesom, zvezana z obratom žage na stavbni parc. 84. k. o. Oplotnica, pripisani vl. št. 381, k. o. Oplotnica.

Obrat umetnega mlina in elektrarne na stavbi parc. št. 96, 97 in 116 iste k. o., pripisana gorenjemu vložku (koncesija za elektrarno podeljena dne 23. decembra 1921.).

Trgovina z deželnimi pridelki v hiši št. 28 v Oplotnici.

Gospodarstvo s celim posestvom vl. št. 381 k. l. Oplotnica.

Obratovanje vseh z družbenim obratom združenih obrtj in koncesioniranih poslov.

Radi združitve.

Okrožno kot trgovsko sodišče v Celju,
Firm. 287/32. — Rg. C I 56/25.
odd. I., dne 27. julija 1932.
Firm. 287. — Rg. C I 56/25.

Elektro-inštalacije za razsvetljavo
in pogon izvršuje strokovnjaško po zmernih cenah. Specijalna delavnica za previjanje elektro-motorjev, transformatorjev in autodinam. V zalogi ves elektro-materijal, kakor žarnice in elektro-motorji, rabljeni in novi najznamenitejših firm v vsaki količini.
FR. PERČINLIČ
Koncesionirano elektro podjetje DOMZALE, nasproti pošte. Elektro-meh. podjetje LJUBLJANA, Gosposvetska 16. Tel. 2371.

Naznanilo otvoritve!
Vsem gg. zobozdravnikom in dentistom si usojam najvljudnejše naznanilo, da sem OTVORIL na DVORNEM TRGU št. 3 (nad Narodno kavarno, nasproti univerze)
zobotehnični laboratorij
v katerem bom izvrševal vsa najmodernejša strokovna dela sodobne zobne tehnike.
Se priporoča **EDVARD SEVER.**

Mestni tesarski mojster
Josip Kregar, Ljubljana
Kodeljevo št. 19. Telef. 26-96
se priporoča cenjenemu občinstvu za naročila tesarskih del, kakor: modernih lesenih hiš, raznih ostrešij, lesenih stopnic in vseh v to stroko spadajočih del po lastnih kakor tudi po podanih načrtih.

Trgovci! Ali ste že naročeni na „Trgovski list“?

TEODOR KORN
LJUBLJANA
POLJANSKA C. 8
(PREJ HENRIK KORN)
Ustanovljeno leta 1852
krovec, stavbni, galanterijski in okrasni klepar. — Instalacija vodo-ovodov in centralne kurjave. — Naprava strelovodov. — Kopalniške in klosetne naprave

J. HLEBŠ, LJUBLJANA
DRUŽBA Z O. Z.
CANKARJEVO N. 21 -- MESTNI TRG 19
Sobo-črkoslikarstvo in pleskarstvo
Vsa dela izvršuje z najmodernejšimi vzorci, točno po naročilu, solidno in pod garancijo. — Telefon 30-70

Tiskarna MERKUR LJUBLJANA
Gregorčičeva ulica št. 23
TELEFON 25-52

se priporoča za naročila vseh uradnih in trgovskih tiskovin. Tiska vizitke, memorande, kuverte, časopise, knjige, brošure, cenike, statute, tabele, letake i. t. d. dobavlja točno in po zmernih cenah. Za večja naročila zahtevajte proračune!

LASTNA KNJIGOVEZNICA